

Sygn. akt I UZ 20/14

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący)

SSN Zbigniew Korzeniowski (sprawozdawca)

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z odwołania E. B.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
z udziałem zainteresowanego Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia
Społecznego
o składki,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 listopada 2014 r.,
zażalenia ubezpieczonej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 26 maja 2014 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny postanowieniem z 26 maja 2014 r. odrzucił wniosek skarżącej E. B. o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej i w konsekwencji odrzucił skargę kasacyjną od wyroku tego Sądu z 13 stycznia 2012 r. Wcześniej Sąd Najwyższy postanowieniem z 27 listopada 2013 r. (I UZ 34/13) oddalił zażalenie skarżącej na postanowienie Sądu Apelacyjnego z 27 maja 2013 r., odrzucające jej skargę kasacyjną. Odpis tego postanowienia doręczono pełnomocnikowi skarżącej 31 stycznia 2014 r. W piśmie z 4 lutego 2014 r. pełnomocnik wniósł „o rozpoznanie uprzednio złożonego wniosku o przywrócenie

terminu”. Sąd wezwał pełnomocnika do wskazania tego wniosku. W odpowiedzi pełnomocnik 18 lutego 2014 r. złożył pismo procesowe, w którym podał, że uzupełniając braki formalne pisma z 4 lutego 2014 r. załącza wniosek o przywrócenie terminu wraz ze skargą kasacyjną. Podniósł, że termin do wniesienia wniosku o przywrócenie terminu rozpoczął bieg od doręczenia postanowienia Sądu Najwyższego z 27 listopada 2013 r., dlatego wniosek z 4 lutego 2014 r. został złożony z zachowaniem terminu. Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu odrzucenia wniosku o przywrócenie terminu stwierdził, że wniosek jest spóźniony (art. 171 w związku z art. 169 1 k.p.c.). Pismo z 4 lutego 2014 r. nie może być kwalifikowane jako wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej ani też jako wniosek dotknięty brakami formalnymi. Zawiera wniosek „o rozpoznanie uprzednio złożonego wniosku o przywrócenie terminu”. Natomiast pismo z 18 lutego 2014 r. nie może być traktowane jako uzupełnienie braku formalnego pisma procesowego z 4 lutego 2014 r. Nie mogło nadać pismu z 4 lutego 2014 r. intencji nieznajdującej odzwierciedlenia w jego treści. Wniosek o przywrócenie terminu złożony został dopiero 18 lutego 2014 r., czyli po terminie (7 lutego 2014 r.). Konsekwencją było odrzucenie skargi kasacyjnej (art. 398⁶ § 2 k.p.c.). Z tych przyczyn Sąd odmówił też przyznania zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

W zażaleniu na postanowienie Sądu Apelacyjnego z 26 maja 2014 r. odrzucające skargę kasacyjną, odrzucające wniosek o przywrócenie terminu i odmawiające przyznania zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu skarżąca zarzuciła naruszenie art. 171 k.p.c. w związku z art. 168 k.p.c. i art. 398⁶ § 2 k.p.c., polegające na odrzuceniu wniosku o przywrócenie terminu jako spóźnionego, w sytuacji, gdy wniosek ten został złożony w 7-dniowym terminie od czasu ustania przyczyny uchybienia, co skutkowało odrzuceniem skargi kasacyjnej, która została wniesiona w terminie (wraz z wnioskiem o przywrócenie uchybionego terminu). Na tej podstawie wniosła o zmianę postanowienia i przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne.

1. Skarżąca twierdzi w zażaleniu, iż wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej został wniesiony w ustawowym terminie, czyli w ciągu tygodnia od ustalenia przyczyny uchybienia terminu, natomiast Sąd w zaskarżonym postanowieniu stwierdził, że wniosek o przywrócenie terminu należało odrzucić jako spóźniony.

2. Postanowienie odrzucające wniosek o przywrócenie terminu nie jest zaskarżalne jako niekończące postępowania w sprawie i niewymienione w art. 394 § 1 k.p.c. Zaskarżalne jest postanowienie odrzucające skargę kasacyjną wobec odrzucenia wniosku o przywrócenie terminu do jej wniesienia. Skarżąca w zażaleniu nie odwołuje się do art. 380 k.p.c. i nie wnosi o dokonanie kontroli odmowy przywrócenia terminu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 11 grudnia 2013 r., IV CZ 102/13, LEX nr 1430440; z 8 stycznia 2014 r., II UZ 63/13, LEX nr 1418894; z 20 lutego 2014 r., I CZ 1/14, LEX nr 1460771). Przepis ten stanowi, że Sąd drugiej instancji, na wniosek strony, rozpoznaje również te postanowienia sądu pierwszej instancji, które nie podlegały zaskarżeniu w drodze zażalenia, a miały wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. Stosuje się go odpowiednio przed Sądem Najwyższym (art. 394¹ § 3 w związku z art. 398²¹ k.p.c.).

3. Skarżąca w zażaleniu nie zarzuca naruszenia art. 169 § 1 k.p.c. jako podstawy (w związku z art. 171 k.p.c.) odrzucenia wniosku o przywrócenie terminu. Zarzuca natomiast naruszenie art. 168 k.p.c., co jest bezprzedmiotowe, jako że nie badano zasadności wniosku o przywrócenie terminu (wobec jego odrzucenia) i dlatego negatywne orzeczenie nie wynika z merytorycznej oceny wniosku o przywrócenie terminu, gdyż tę warunkowałoby wpierw złożenie w terminie z art. 169 § 1 k.p.c. wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej.

4. Kontrola wskazanej na wstępie rozbieżności (pkt 1) nie przemawia na rzecz skarżącej. Sąd stwierdził, że wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej powinien zostać złożony najpóźniej 7 lutego 2014 r. (art. 169 § 1 k.p.c.) i skarżąca nie kwestionuje tego granicznego terminu. Niezasadnie zarzuca, że pismo z 4 lutego 2014 r. stanowiło wniosek o przywrócenie terminu. Przeczy temu literalna treść tego pisma. Ma rację Sąd Apelacyjny, że w piśmie tym wniesiono o „rozpoznanie uprzednio złożonego wniosku o przywrócenie terminu”. Nie był to więc wniosek o przywrócenie terminu, który ze względu na braki formalne

mógłby zostać uzupełniony (sanowany). Do pisma tego nie dołączono też skargi kasacyjnej (art. 169 § 3 k.p.c.). Nie było to wnioski o przywrócenie terminu lecz wnioski o rozpoznanie złożonego uprzednio wniosku o przywrócenie terminu. Sąd nie wezwał też o uzupełnienie braków formalnych wniosku o przywrócenie terminu lecz o wskazanie uprzedniego wniosku o przywrócenie terminu. Wadliwość ta została dostrzeżona przez pełnomocnika skarżącej, co spowodowało złożenie kolejnych pism przy piśmie z 18 lutego 2014 r. Jednak w aspekcie terminu z art. 169 § 1 k.p.c. działanie to było spóźnione, jako że zasadnie Sąd Apelacyjny ocenił, iż pismo z 4 lutego 2014 r. nie stanowiło wniosku o przywrócenie terminu. Niezasadnie twierdzi skarżący w zażaleniu, że tylko omyłkowo nie dołączył do tego (pierwotnego) pisma wniosku o przywrócenie terminu, skoro pismo z 4 lutego 2014 r. odnosi się do uprzednio złożonego wniosku o przywrócenie terminu, a nie do wniosku, który załącza się do tego pisma. W takiej sytuacji nieuprawnione (niemożliwe) było więc przyjęcie formuły procesowej uzupełniania braku formalnego pisma z 4 lutego 2014 r. Nie było zatem podstaw aby przyjąć, że wniosek o przywrócenie terminu został wniesiony w ciągu tygodnia od ustania przyczyny uchybienia terminu. Ocena ta odnosi się również do złożonego przy piśmie z 18 lutego 2014 r. wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej, który również powinien zostać złożony w ciągu tygodnia od ustania przyczyny uchybienia terminu.

5. Nie jest zasadne zażalenie na odmowę przyznania kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, gdyż brak jest w nim jakiegokolwiek argumentacji i zarzutów w tym zakresie.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji, stosownie do art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.